Οι 4 αιτίες για την έλλειψη εργαζομένων

Πηγή: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Σελ.: 41,60 Ημερομηνία έκδοσης: 13-04-2025 www.sate.gr

Οι τάσεις στην αγορά

Η δυναμική αύξηση των κενών θέσεων εργασίας αποτελεί προπομπό ενός δείκτη πρόβλεψης για τις τάσεις στην αγορά εργασίας και την ανεργία, σημειώνει στην «Κ» η Καθηγήτρια Αγραμπιάδου, γενική διευθύντρια Εφαρμοσμένων Οικονομικών Ερευνών και διδάκτωρ Πανεπιστημίου Πανθείου.

67,9%

το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, σημαντικά πιο υψηλό από το 66,1% του 2009, καταλαμβάνοντας τη 16η θέση με 84,6% των ανδρών.

Ο τουριστικός κλάδος

Το 2025, ο τουριστικός περίοδος αναμένεται να ξεκινήσει με 10% λιγότερες προσλήψεις συγκριτικά με το προηγούμενο έτος, σύμφωνα με σημαντικό ποσοστό ελλείψεις εξειδικευμένου προσωπικού. Οι ειδικότητες με τις μεγαλύτερες ελλείψεις είναι σερβιτόροι, κουζινιέρες, λαντζέρηδες, κρεπουροί, μάγειρες και υπάλληλοι υποδοχής.

44,8%

το ποσοστό των νέων ηλικίας μεταξύ 15 και 29 ετών που συμμετέχουν ενεργά στην αγορά εργασίας, δηλαδή σχεδόν κατά 56% οι νέοι Ε.Ε.

Επανακατάρτιση

Η αναβάθμιση δεξιοτήτων (upskilling), η επανακατάρτιση (reskilling) αλλά και οι καλύτερες αμοιβές, τα τρόφιμα ωραρίων και γενικότερα η βελτίωση των συνθηκών εργασίας και οι εργασιακές παραβιάσεις, οι κοινωνικές ανισότητες και οι υπάλληλοι που μένουν ανεκπαίδευτοι.

Οι 4 αιτίες για την έλλειψη εργαζομένων

Δημογραφικό, μετανάστευση, αναντιστοιχία δεξιοτήτων, χαμηλές αμοιβές και δύσκολες συνθήκες εργασίας

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΖΑΛΟΥΡΟΥ**

Είναι αποδεκτικά υπαρκτά τα κενά των ανέργων με αδυναμία κάλυψης των κενών θέσεων εργασίας στην Ελλάδα; Και είναι πάντα ενιαία η φαινόμενο της ύπαρξης χιλιάδων κενών θέσεων, με μια οικονομία που αναπτύσσεται;

Στο... παρά κάτι της έναρξης μιας ακόμη φλοιόδους τουριστικής περιόδου, η εξεύρεση εργαζομένων ώστε να καλυφθούν οι χιλιάδες κενές θέσεις εργασίας, σε συνδυασμό με την ύπαρξη ενός ποσοστού ανεργίας που ανέρχεται, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία, στο 8,6%, εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό πρόβλημα για το σύνολο της οικονομίας. Σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας κατά το 6ο τρίμηνο του 2024 παρουσιάζει μείωση κατά 11,9% σε σύγκριση με το 6ο τρίμηνο του 2023 (28.365 και 41.120 κενές θέσεις αντίστοιχα) στο πλαίσιο μιας οικονομικής δραστηριότητας, με εξαίρεση τον πρωτογενή τομέα και τις δραστηριότητες των νοικοκυριών. Η αντίστοιχη μείωση το 2023 σε σχέση με το 2022, ήταν της τάξης του 96,5%.

Ποιοι κλάδοι έχουν τις μεγαλύτερες ελλείψεις εργαζομένων

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ* (1ο τρίμηνο 2024)

1. Δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική πρόνοια 4.485
2. Μεταφορά και αποθήκευση 3.749
3. Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση 2.631
4. Επαγγελματικές επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες 2.595
5. Λιανικό εμπόριο 2.549
6. Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών 2.326

* Δράσεις: οι κενές θέσεις πλήρους ή μερικής απασχόλησης, οι οποίες θα μπορούν να καλυφθούν σε διάστημα δύο μεγαλύτερο από τον μήνα.

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ

Η αγορά των ταλέντων είναι άκρως ανταγωνιστική και πόλεις όπως το Λονδίνο, το Αμστερνταμ, το Μόναχο λειτουργούν ως μαγνήτες.

Όπως εξηγεί μιλώντας στην «Κ» ο γενικός διευθυντής Εργασιακών Σχέσεων, Υγείας Ασφάλειας και Ένταξης στην Εργασία και διδάκτωρ του Γενικού Γραμματείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Αγραμπιάδης, «είναι πολύ σημαντικό ότι η ελληνική οικονομία και η επιχειρηματικότητα δημιουργούν νέες ανοιχτές θέσεις εργασίας για άμεση κάλυψη σε όλο το φάσμα των εξειδικεύσεων και δεξιοτήτων για τις οποίες ο εργοδότης κάνει δραστήριες ενέργειες για τον κατάλληλο εργαζόμενο. Σύμφωνα με τον κ. Αγραμπιάδη, η δυναμική αύξηση των κενών θέσεων εργασίας αποτελεί ισχυρευόμενο δείκτη πρόβλεψης για τις τάσεις που θα επικρατήσουν στην αγορά εργασίας και την ανεργία. «Σύμφωνα με τις οικονομικές εξελίξεις που επιβεβαιώνουν με τον οικονομικό κύκλο, οι κενές θέσεις εργασίας και η ανεργία έχουν την τάση να κινούνται σε αντίθετες κατευθύνσεις», εξηγεί ο έμπειρος τεχνοκράτης και συμπληρώνει πως σε οικονομική ανάκαμψη συνοδεύεται από αύξηση των κενών θέσεων εργασίας και μείωση του ποσοστού ανεργίας».

Ένας γενικός δείκτης η ανεργία μπορεί κι βιομήχανα σε πρωτοφανή κάποια από 9%, δημιουργείται περιμένει ο ενδιαφέρον στην αγορά εργασίας για την εξεύρεση των κατάλληλων εργαζομένων με τις κατάλληλες δεξιότητες.

Και όλη αυτή η ανάγκη επιμορφωτών εξελίξεις που επιβεβαιώνουν με τον οικονομικό κύκλο, οι κενές θέσεις εργασίας και η ανεργία έχουν την τάση να κινούνται σε αντίθετες κατευθύνσεις», εξηγεί ο έμπειρος τεχνοκράτης και συμπληρώνει πως σε οικονομική ανάκαμψη συνοδεύεται από αύξηση των κενών θέσεων εργασίας και μείωση του ποσοστού ανεργίας».

Ένας γενικός δείκτης η ανεργία μπορεί κι βιομήχανα σε πρωτοφανή κάποια από 9%, δημιουργείται περιμένει ο ενδιαφέρον στην αγορά εργασίας για την εξεύρεση των κατάλληλων εργαζομένων με τις κατάλληλες δεξιότητες.

Και όλη αυτή η ανάγκη επιμορφωτών

ως προς τις βασικές αιτίες του φαινομένου, κι συγκεκριμένα:

- Τις δημογραφικές μεταβολές, καθώς η χώρα μας έχει έναν από τους πιο γεροσμένους πληθυσμούς στην Ε.Ε. και το γεγονός ότι οι νέες γενιές είναι αριθμητικά μικρότερες από τις μεγαλύτερες λόγω της μείωσης των γεννήσεων.
- Τη μετανάστευση νέων στο εξωτερικό (brain drain).
- Την αναντιστοιχία δεξιοτήτων (skills mismatch).
- Το χαμηλό ελκυστικότητα συγκεκριμένων επαγγελμάτων όπως είναι πλέον ο τουρισμός, η εστίαση, η γεωργία και η φροντίδα πλησιμένων καθώς και τη χαμηλές

ιστοριές και τη δύσκολες συνθήκες εργασίας που συνήθως συνοδεύουν τέτοια επαγγέλματα και τα καθιστούν μη ελκυστικά.

Τις τελευταία στοιχεία δείχνουν ότι οι κενές θέσεις εργασίας αυξήθηκαν τα χρόνια μετά την ανοδικά, ενώ η δυναμική διατηρήθηκε το 2024 (2,2%, έναντι 1,6% το 2023), περιορίζοντας την απόσταση από τον λόγο ήρθε η Ε.Ε. 27 (2,4% το 2024, έναντι 2,8% το 2023).

Ειδικότερα, ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, τα υψηλότερα ποσοστά στενότητας σημείωσαν τα κατάλληλα και η εστίαση (ποσοστό κενών θέσεων εργασίας 8%), οι κατασκευές (3,0%), η μεταποίηση (1,8%) και οι επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες (4,0%). Στον αντίποδα, οι χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες καταγράφηκαν τα χαμηλότερα ποσοστά κενών θέσεων εργασίας, ενώ οι κλάδοι της πληροφορικής και των επικοινωνιών παρουσίασαν πτώση του ποσοστού κενών θέσεων εργασίας σε σχέση με το 2023.

Σύμφωνα με τον κ. Αγραμπιάδη, στο μέτρο που η ελληνική οικονομία δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας και η εγγεγραμμένη ανεργία κινείται σε υψηλά επίπεδα πληρώνα με τα δεδομένα Υπηρεσίες Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), με υψηλό ποσοστό υποψηφίων εργαζομένων σε αδράνεια, θα μπορούσε να επιτευχθεί περαιτέρω η μείωση του ποσοστού ανεργίας. Όπως εξηγεί ο γενικός διευθυντής

Ανά κλάδο τα υψηλότερα ποσοστά ελλείψεων σημείωσαν τα καταλύματα και η εστίαση, οι κατασκευές και η μεταποίηση.

του υπουργείου Εργασίας, πολλοί κλάδοι της οικονομίας αναζητούν εργαζόμενους, όπως είναι ο τουρισμός τώρα, ο κατασκευαστικός τομέας λόγω της εκτέλεσης μεγάλων κατασκευαστικών έργων, καθώς και ο πρωτογενής τομέας που, παρουσιάζει σημαντικότατες ελλείψεις στη μεταποίηση. Οι ελλείψεις παρατηρούνται σε όλο το φάσμα των δεξιοτήτων, από την ανειδίκευτη εργασία κυρίως στον πρωτογενή τομέα, έως και την έλλειψη για τεχνικές ειδικότητες στη βιομηχανία και τη μεταποίηση. Σημαντικές είναι οι ελλείψεις και στην υψηλή εξειδίκευση και στα ταλέντα στην ελληνική αγορά εργασίας. Καθώς η αγορά των ταλέντων είναι άκρως ανταγωνιστική και πόλεις όπως η Λονδίνο, το Αμστερνταμ, το Μόναχο λειτουργούν ως μαγνήτες ταλέντων, καθώς έχουν δημιουργήσει ένα οικοσύστημα με πρωτοποριακές ανέλιξης και σταδιοδρομίας, σε συνδυασμό με τις ποιοτικές συνθήκες εργασίας, την ποιότητα ζωής, αλλά και την ταχύτητα ενσωμάτωσης της τεχνολογίας και της τεχνητής νοημοσύνης.

Η ψηφιακή μετάβαση θα δημιουργήσει νέες θέσεις

Η στενότητα της αγοράς εργασίας, με 3άσα τα στοιχεία από το Eurofound-Cedefop European Company Survey για τα μέλλον της εργασίας έως το 2035 (CEDEFOP - «Skills in transition: The way to 2035») δείχνει ότι η επικέντρωση για την έλλειψη των κατάλληλων δεξιοτήτων και εργαζόμενων, σήμερα αλλά και στο μέλλον η προσέλκυση εργαζομένων στην Ε.Ε., αποκλειστικά στην προσφορά εργασίας δεν είναι και η πλέον ενδεδειγμένη.

Ανεξαρτήτα, τα στοιχεία δείχνουν ότι πάνω το 26% των επιχειρήσεων στην Ε.Ε. αντιμετώπισε σε μεγάλο βαθμό δυσκολία στην εύρεση υπαλλήλων με τις κατάλληλες δεξιότητες. Το υπόλοιπο 51% από αυτές ενημερώθηκε κάποιες δυσκολίες και το 23% αντιμετώπισε κάποιες ή καθόλου δυσκολίες. Το σημείωμα είναι ότι η στενότητα στην αγορά εργασίας για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις δεν είναι τόσο έντονη αλλά και μετριοπαθής. Η σύνθεση δείχνει πάλιν, μεταξύ άλλων, ότι οι δυσκολίες των εταιρειών να βρουν άτομα με τις κατάλληλες δεξιότητες συνδέονται στενά με την αδυναμία διατήρησης των εργαζομένων στις υφιστάμενες θέσεις εργασίας και λιγότερο με την έλλειψη δεξιοτήτων μεταξύ των υποψήφιων εργασία.

Στην πράξη, η μελέτη δείχνει ότι η κύρια αιτία δυσκολίας στη πρόσληψη κατάλληλων δεξιοτήτων, η οποία αναφέρεται ως η πιο σημαντική από τις υπόλοιπες, αφορά τη μη ανταγωνιστικότητα των μισθών και των παροχών εργασίας. Η δεύτερη πιο σημαντική αιτία αφορά τη μη ελκυστικότητα των συνθηκών εργασίας, ενώ η τρίτη αφορά τη μη ύπαρξη κατάλληλων υποψηφίων.

Η μελέτη δείχνει ότι η ψηφιακή μετάβαση θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας, αλλά θα καταργήσει κάποιες υπάρχουσες θέσεις εργασίας.